

De Wijers beleven

Verken, vertraag, herbron

DE WIJERS

“

De Wijers beleven: verken, vertraag, herbron

De Wijers nodigt je uit om te herbronnen in een rustgevend waterlandschap. Waar kleine paadjes, stille vijvers en eeuwenoud erfgoed zich langzaam aan je tonen. Waar achter elke bocht een nieuwe ontmoeting met de natuur op je wacht. Waar het landschap je uitnodigt om te voelen, te verbinden en te herbronnen op het ritme van het water.

Ontdek het prachtige land van 1001 vijvers in dit magazine en laat je inspireren om zelf op ontdekking te gaan in de streek.

*Laura Olaerts,
gedeputeerde en voorzitter De Wijers*

“

Laat je
onderdompelen
in een
waterlandschap
dat verhalen
blijft vertellen.

Waar water het ritme bepaalt

Hier, in het hart van Limburg, vertraagt de tijd bijna vanzelf. In het land van 1001 vijvers bepaalt het water het ritme: rimpelingen in het glinsterende ochtendlicht, riet dat zacht beweegt en een landschap dat al eeuwenlang door mensenhanden geboetseerd werd.

Tussen heide, bossen en waterplassen voel je hoe de natuur hier de hoofdrol speelt. Kikkers begeleiden je met muzikale klanken, de roerdomp verstopt zich tussen het riet en sierlijke reigers staan te mijmeren in ondiep water.

Maar De Wijers is evenzeer een plek waar mensen en natuur elkaar al generaties lang ontmoeten. Abdijen, watermolens, oude hoeves, mijnsites... overal duiken sporen op van wie hier leefde en werkte, telkens in samenspel met het water.

Dit landschap nodigt je uit om te onthaasten. Om stil te staan en je te verwonderen over de schoonheid van de natuur, het levendige water en het erfgoed als stille getuigen uit een ver verleden.

Hier vindt iedereen zijn eigen manier om op adem te komen.

Mens en natuur zijn in dit landschap
onlosmakelijk met elkaar verbonden.
Ontmoet de mensen die het
landschap laten spreken.

Verhalen uit het landschap

Kelly en Luc van B&B Balthazar

“De Teut, vlak bij onze B&B, verrast zelfs ons nog ieder bezoek. De Wijers heeft mij, als Antwerpenaar, doen stilstaan bij de schoonheid van de natuur, de rust en vriendelijkheid van de mensen. En die gastvrijheid willen wij ook uitdragen, samen met onze ezeltjes. Een geheim plekje? Het kijkplatform over de Ballewijer in Zonhoven.”

Baron de Villenfagne de Vogelsanck

“Mensen moeten beseffen dat ze niet ver hoeven te reizen om schoonheid te ervaren. Die ligt hier, vlakbij. Leer kijken en luisteren, leer stil te staan en ontdek opnieuw hoe mooi het hier is.”

Greet en Diane, Wijerstrailwandelaars uit Hoogstraten

“Als vriendinnen ontsnappen we op de trail even aan het dagelijks leven. We zijn verrast door de afwisseling op de Wijerstrail. En wat een mooie plekjes kwamen we al tegen, zoals het vlonderpad bij Hoeve Mieneke in Kelchterhoef. We komen zeker nog eens terug, om bijvoorbeeld ZLDR Luchtfabriek eens rustig te bezoeken.”

Sophie Philtjens van de vogelringgroep Bokrijk

“In De Wijers kan ik mijn beide passies uitvoeren: vogels kijken en vogels ringen. Op Domein Bovy konden we dankzij het Wijersfonds live birdcams in nestkasten hangen, zodat bezoekers alles live kunnen volgen.”

Meer

Ontdek de verhalen van de mensen die De Wijers maken.

Viskweker Wouter Vandeput

Functie: Viskweker
bij Viskwekerij Vandeput

Adres: Boomsteeg 46, Zonhoven

Favoriete wandeling: Platwijers-
Wijvenheide. Ik kom er dagelijks
en elke keer valt er iets anders
te ontdekken. Het blijft een
prachtige wandeling tussen het
riet en de vijvers.

Viskweken in harmonie met de natuur

Wouter Vandeput runt samen met zijn broer Bartel en twee neven Brecht en Carlo Viskwekerij Vandeput in Zonhoven, waar zijn familie al sinds 1865 op ambachtelijke wijze vissen kweekt en grootbrengt. Met het netwerk van vijvers stond hun familie mee aan de wieg van De Wijers, als architecten van het landschap.

Wouter Vandeput: "Wij zijn een echt familiebedrijf, ik heb de zaak, samen met mijn broer en neven, overgenomen van mijn vader en ooms. Wij zijn ondertussen al de vierde generatie, onze viskwekerij bestaat al meer dan 160 jaar. Vandaag werken we met dezelfde technieken om vis te kweken als mijn overgrootouders dat deden. Het afvissen van de vijvers gebeurt nog steeds met sleepnetten, waarvan sommige netten zelfs al meer dan 40 jaar oud zijn. Vroeger kweekten onze overgrootouders vis voor consumptie,

vandaag kweken we enkel nog vis voor de hengelsport – dat is zowat het grootste verschil."

Hoe is jullie viskwekerij verbonden met het landschap van De Wijers?

Wouter: "Wij leven voor een groot stuk op het ritme van de seizoenen en de natuur. Onze vijvers maken deel uit van het landschap. We doen het met wat de natuur ons te bieden heeft. We kiezen er ook bewust voor om niet aan intensieve teelt in bakken te doen en niet te automatiseren.

We liggen immers in natuurgebied – alles is dan ook natuurlijk. De vijvers die we vandaag gebruiken zijn al aangelegd in de beginperiode van de viskwekerij en dus erg oud. Intussen zijn we deel van het natuurgebied geworden, maar we hebben een erg goede verstandhouding met de boswachter van het Agentschap voor Natuur en Bos. Onze vijvers, waar veel vis op zit, zorgen natuurlijk net voor de aanwezigheid van veel visetende vogels, zoals reigers, roerdompen en woudaapjes (kleine reigerachtige, red.). Dat die af en toe een visje meepikken hoort bij het werken in de natuur.”

Hoe gaat vis kweken in zijn werk?

Wouter: “Het start allemaal in de lente: de vijvers worden opgelaten met water en broed of kleine visjes worden uitgezet om ze te laten groeien. We laten ze ongeveer een jaar groeien, maar als er te veel vissen in de vijver zitten, verhuizen we hen soms naar een vijver met meer ruimte.

Daar blijven ze tot ze ‘geoogst’ kunnen worden, meestal na twee of drie jaar. Dat oogsten gebeurt in de winter. De vijvers worden één voor één leeg gelaten. Elke vijver heeft een stop die je eruit kan trekken, precies zoals een badkuip. Het water stroomt weg via de beek, waardoor er nog een kleine plas overblijft. Met zijn vieren vissen we die plas af met een sleepnet. De vissen worden naar de stockeervijvers aan de viskwekerij gebracht en gesorteerd op soort en formaat. Zo kunnen we, op basis van de bestelling van de klant, in 5 minuten de juiste vissen verzamelen op het vistransport.

“

Voor mij is het de gewoonste zaak van de wereld om de hele dag reigers en regelmatig woudaapjes en roerdompen te zien.

We hebben in de viskwekerij allemaal onze eigen taak: neef Brecht houdt zich vooral bezig met de administratie, neef Carlo doet de leveringen en mijn broer Bartel zorgt voor het beheer van de vijvers. Ikzelf spring overal bij waar nodig.”

Welke vissen kweken jullie op de viskwekerij?

Wouter: “Dat zijn voornamelijk karper, kruiskroeskarper (F1), kroeskarper, voorn, zilverwinde en zeelt. Maar we hebben ook enkele roofvissen zoals

snoek en baars. Vandaag kweken we enkel nog vis voor de hengelsport. Onze grootste klanten zijn visclubs en gemeenten die de gemeentelijke vijvers willen bijvullen met vis.

Voor de karpervisser is het belangrijk hoe de vissen eruitzien én dat ze zo groot mogelijk zijn. We kweken dan ook om een bepaalde vorm en schubbenpatroon te verkrijgen. Elk jaar kiezen we uit onze vissen welke we bewaren als ouderdier om te kweken. Zij worden in de lente eerst apart gezet. Als de weercondities optimaal zijn zetten we mannetjes en vrouwtjes terug samen in de vijver, zodat ze kunnen kweken. Het is toch altijd spannend om te zien wat de combinatie van ouderdieren heeft opgeleverd."

Wat zijn de grootste uitdagingen voor jullie bedrijf in de toekomst?

Wouter: "Dat is zonder twijfel de klimaatsverandering. Zo kan het in de zomer uitzonderlijk warm zijn. Maar het allergrootste probleem is de droogte. Onze vijvers worden gevoed door het water van de beek. Aan de ene kant loopt het water van de beek naar de vijver, aan de andere kant loopt het van de vijver terug naar de beek. Er gaat dus geen water verloren in de vijvers. Maar als het niet regent, staat de beek droog en daalt het waterpeil van onze vijvers. Dat is een grote uitdaging waar we weinig aan kunnen doen. We kunnen geen water toveren, helaas..."

Welke dieren of vogels zie je hier vaak tijdens je werk bij de vijvers?

Wouter: "Onze vijvers trekken heel veel vogels aan, die zich voeden met de vissen. Voor mij is het de gewoonste zaak van de wereld om de hele dag reigers en regelmatig woudaapjes en roerdompen te zien. De woudaapjes zijn fan van de kleine visjes die we uitzetten op de vijvers. In de lente zie ik ze de hele dag door. Soms komen fotografen hier uren zitten en dan hebben ze hen nog niet gezien (lacht). Er zitten hier ook everzwijnen en bevers, maar die leven vooral 's nachts."

“

Vandaag werken we nog steeds met dezelfde technieken om vis te kweken als mijn grootouders dat deden.

Woudaap

Wat betekent De Wijers voor jou?

Wouter: "Voor mij is De Wijers natuurlijk mijn leven, ik heb nooit anders gekend. De streek heeft grotendeels mijn leven bepaald, nog voordat het de naam 'De Wijers' kreeg. Ik ben hier opgegroeid, zowel mijn ouderlijk huis als mijn eigen huis staan aan de viskwekerij. Ik ben nog wel gaan studeren, maar al snel ben ik toch in de viskwekerij begonnen. Als kind ging ik natuurlijk heel vaak spelen tussen de vijvers achter ons huis. We gingen er zwemmen, kikkers vangen en hutten bouwen. Een mooie tijd."

Wat is voor jou het meest bijzondere moment in het jaar? Waar kan je even stil van worden?

Wouter: "Het mooiste moment is zonder twijfel het begin van de winter, als we starten met het afvissen van de vijvers. Dat is het moment waarop we eindelijk resultaat zien van ons harde werk. Heel de zomer verzorg en voer je de vissen, maar je kan in het donkere water natuurlijk niet zien hoe ze groeien of hoe ze eruit gaan zien. Pas bij het afvissen weten we wat de kwaliteit van de vissen is en met hoeveel ze zijn. Altijd een spannend én bijzonder moment."

Wat zou je de bezoekers van De Wijers graag meegeven?

Wouter: "Ga zeker eens wandelen in de buurt van onze viskwekerij, in het wandelgebied Platwijers-Wijvenheide. Dat doe ik nog altijd vaak zelf met mijn vrouw. Vroeger ook met mijn kinderen, maar die willen niet meer mee (lacht). Ik zie er veel wandelaars, ook vrienden en kennissen, die genieten van het leven aan de vijvers. Het blijft ook een mooi gebied, met telkens een andere ontmoeting met de natuur."

“ We spotten
een zeldzame
kwak, die hier
sinds een vijftal
jaar broedt.

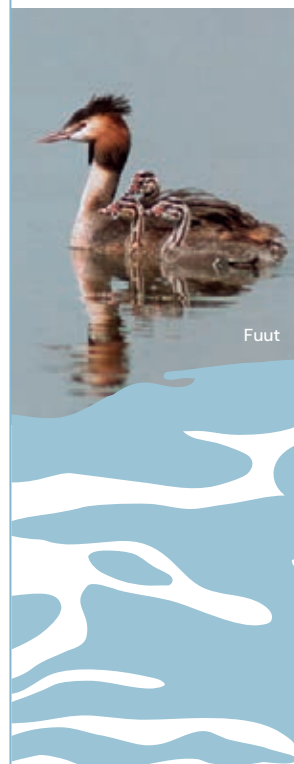
Op stap met boswachter Jan Ruymen

Terwijl ik op een bankje aan het water wacht op boswachter Jan, neem ik even de lente in mij op. In de verte roept een koekoek. Achter mij scharrelt een bosmuis door de dorre blaadjes. Op de vijver glijdt een lange rij jonge eendjes achter hun moeder over het water. Achter een natuurfotograaf met een gigantische lens verschijnt Jan Ruymen.

Jan beheert zo'n 1200 hectare natuur in Hasselt, Zonhoven en Heusden-Zolder. "Vijverbeheer is een ander soort beheer dan bosbeheer. In een bos werk je met een horizon van 25 jaar, bij vijvers gaat het meer om de korte termijn. Hier in Wijvenheide voedt de hogergelegen 'Nieuwe' Roosterbeek de vijvers, die allemaal met elkaar zijn geschakeld. De oude Roosterbeek is de 'aflaat'. Met sluizen wordt de watertoevoer geregeld. Ik moet dus vaak snel handelen: bij droogte moet ik zorgen dat visvijvers gevuld blijven. Of als een buis verstopt raakt door een enthousiaste bever, trek ik de lieslaarzen aan en ga ik de vijver in om die te ontstoppen."

Verschillende soorten vijvers

Niet elke vijver die we zien is een viskweekvijver. "We hebben drie soorten vijvers: visrijke vijvers voor riet- en moerasvogels – want vis is voedsel. Die vijvers moeten natuurlijk water behouden bij droogte. Daarnaast zijn er twee types vijvers die we wél laten droogvallen:

amfibievijvers en vegetatievijvers. Daar is het net belangrijk dat er geen vissen in zwemmen, zodat de eitjes van kikkers en salamanders niet worden opgegeten.”

We wandelen verder over de dijken, begeleid door het gesnater van wilde eenden en tafeleenden. We houden halt aan een van de vogelkijkhutten en speuren het wateroppervlak en de oevers af. In de verte merkt Jan al snel een kwak op, die hij meteen ingeeft op waarnemingen.be. “Dat is belangrijk voor wetenschappelijk onderzoek. De kwak is een zeldzame, nachttactieve reigerachtige die hier sinds een vijftal jaar broedt. Via waarnemingen houden we evoluties bij.”

Klimaat als uitdaging

Plots klinkt achter ons het luide, schelle alarm van een cetti's zanger. “Vroeger hoorde je deze vogel bijna nooit, maar sinds 2013 hoor je 'm aan bijna elke vijver, door ons steeds zachtere klimaat. Dat klimaat is voor mij een grote uitdaging. De extremere natte en droge periodes maken het beheer moeilijk. Zeker droogte is in een vijvergebied een probleem, want elke eigenaar wil water op zijn vijvers. Op een zonnige lentedag als vandaag zakt het water op elke vijver al een centimeter per dag. Ik hoef er geen tekening bij te maken wat langere droge periodes dan betekenen.”

Jan beheert in dit gebied niet alleen de vijvers, maar heeft ook heel wat andere taken. “Elke dag is anders. Soms begeleid ik grote werken of los ik meldingen van wandelaars op, zoals een omgevallen boom. We monitoren ook de vegetatie: om de zes jaar moet elk perceel geïnventariseerd worden, zodat we het beheer indien nodig kunnen bijsturen. Daarnaast komen hier behoorlijk wat wandelaars, en dan is handhaving soms

nodig. Mensen aanspreken om hun hond aangeliind te houden bijvoorbeeld, want loslopende honden verstoren broedende dieren.”

Onderweg komen we heel wat natuurfoto's tegen. “Hier is een hele community van vogelspotters die elkaar waarschuwen als er iets bijzonders te zien is, zoals de (ontsnapte) kroeskoppelikaan die hier nu rondzwervt. De pelikaan kwam hier trouwens nog voor in de middeleeuwen. De meeste foto's komen op lenteochtenden, wanneer de watervogels het meest actief zijn. De roerdomp staat hoog op de wensenlijst, maar die laat zich niet zo makkelijk zien. Horen wel, zo luid zelfs dat mensen vroeger spraken over ‘het monster van het moeras’ ...”

Tekst: An Bloemen

Wijerstips van Jan

Lievelingsplekje in De Wijers

De Kuringssdel. Ooit putten in de zandbodem, nu een vijver met schuin aflopende oevers. In deze droogvallende vijver vind je bijzondere planten terug zoals oeverkruid en teer guichelheil. En ik verwacht er in de toekomst nog meer.

Meest bijzondere ontmoeting

De glaskroossnuitkever. Deze kever, amper enkele millimeters groot, leeft uitsluitend op de plant glaskroos. Hij werd tot nu toe slechts op drie plaatsen in België gevonden, waaronder hier.

Favoriete wandelroute

Zo lang mogelijk, om zo veel mogelijk te zien (lacht). Of het nieuwe, ietwat verborgen, smalle ontdekkingsplankpad in De Platwijers.

Oranje route

Platwijers-Wijvenheide

- 5,2 km
- Start: Parking tegenover Camping Heidestrand, Zwanenstraat 105, Zonhoven
- Tip: neem je verrekijker mee om vogels te spotten

Scan de QR-code voor de route.

Dries Feys

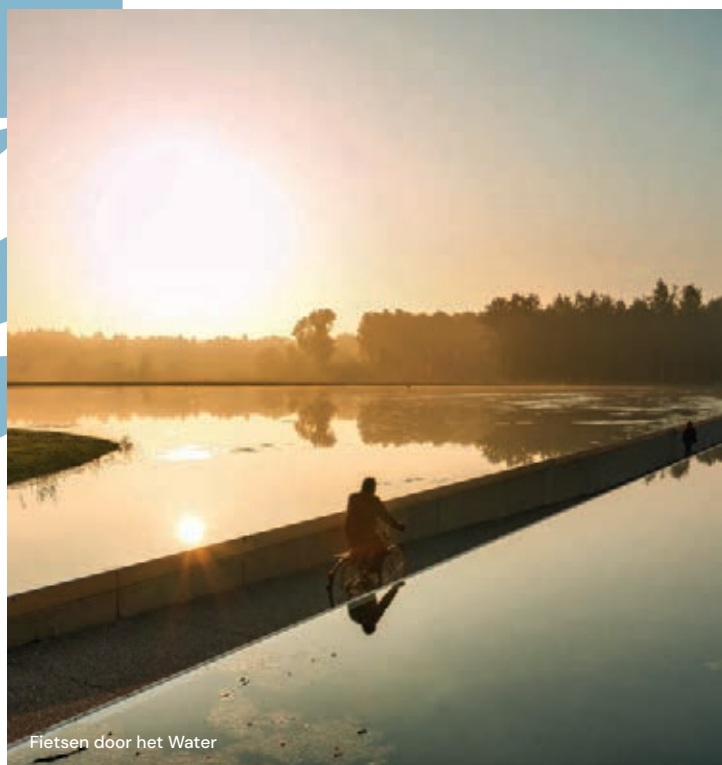
Dries is een fervente fietser. Tijdens zijn fietstochten stopt hij graag om vogels te spotten.

De vele gezichten van De Wijers

Op deze fietstocht van bijna 60 km toont De Wijers zijn vele gezichten: van heide tot vijvers, van historische parken tot mijnverhalen. Ik spring op de fiets en laat me meevoeren door een landschap dat onderweg telkens van karakter verandert.

Leven op de heide

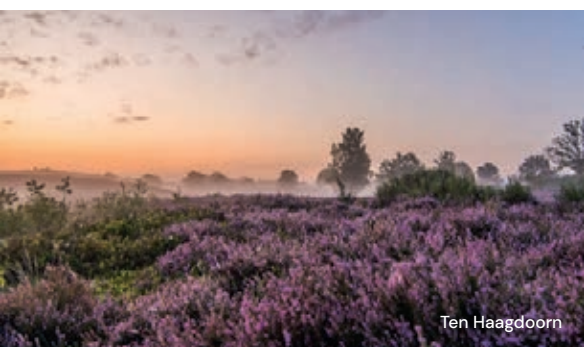
Ik vertrek aan het station van Bokrijk en fiets langs de vijvers van natuurreservaat Het Wik. Via stille eeuwenoude bossen bereik ik domein Hengelhof. Tijd voor een korte koffiepauze op het terras van het bezoekerscentrum, waar vrijwilligers van Limburgs Landschap met aanstekelijk enthousiasme vertellen over de heide. Niet veel later sta ik er zelf middenin. In Ten Haagdoorn strekt het paarse landschap zich uit tot aan de horizon. Een roodborsttapuit laat zich horen en brengt letterlijk leven op de heide.

Fietsen door het Water

Abdij van Herkenrode

Ten Haagdoorn

Fietsen door het verleden

De oude hoeves van Domein Kelchterhoef en de afwisseling tussen bos en water geven dit historisch park zijn eigen ritme. Via Houthalen-centrum en de voormalige mijnsite kom ik op het oude kolenspoor. Langs het mysterieuze pomphuis, dat met de voeten in het water staat, wordt het mijnverleden tastbaar.

Verderop fiets ik door de bossen van kasteel Vogelsanck, langs de langgerekte Hamelvijver richting Domein Bovy. Ik stap even af voor een korte wandeling over het domein en over (!) het water van de vijvers. Het Albertkanaal leidt me daarna recht naar de wieg van De Wijers: de monumentale Abdij van Herkenrode. In de verte doemt het kunstwerk Clausura al op. Ook hier laat ik de tijd even stilstaan, met een abdijbier op het terras van de Paardenstallen.

Oog in oog met witte zwanen

Het laatste deel van de tocht loopt over de dijken van de vijvers van de Platwijers. Ik fiets langs de kinderboerderij en de Monsterberg in Domein Kiewit, op weg naar het hoogtepunt van deze ronde: Fietsen door het Water. Letterlijk oog in oog met zwanen en watervogels is dit een memorabele afsluiter van een stevige tocht door De Wijers.

Roodborsttapuit

Route-info

- **Afstand:** 57,1 km
- **Startplaats:** Station Bokrijk, Bokrijklaan, Genk
- **Fiets huren?** Dat kan bij fietsparadijslimburg.be
- **Knooppunten:**

Route

Scan de QR-code en ontdek zelf de vele gezichten van De Wijers.

Oog in oog met ... De roerdomp

Latijnse naam:
Botaurus Stellaris

Familie: Reigers

Grootte: 70–80 cm

Gewicht: ± 1300 g

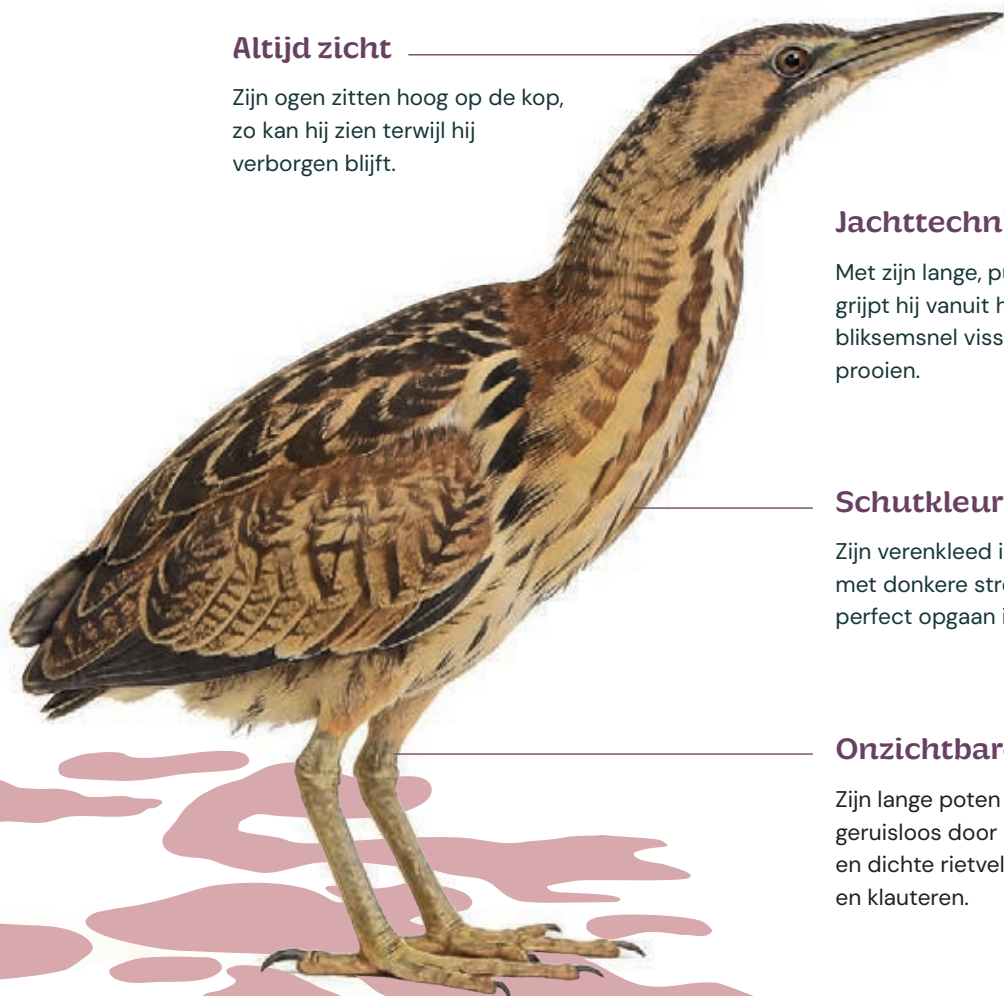
Leeftijd: tot 10 jaar

Status: ernstig bedreigd

Leefgebied: nat, voedselrijk
rietland

Altijd zicht

Zijn ogen zitten hoog op de kop, zo kan hij zien terwijl hij verborgen blijft.

Jachttechniek

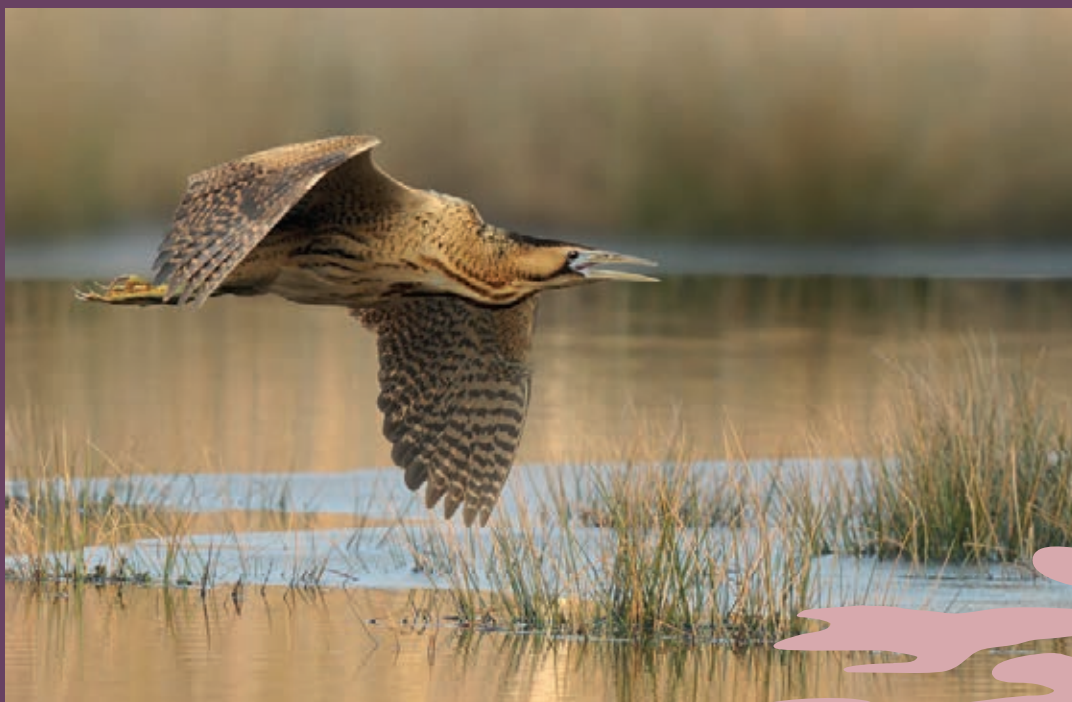
Met zijn lange, puntige snavel grijpt hij vanuit het riet bliksemsnel vissen en andere prooien.

Schutkleur

Zijn verenkleed in bruin en oker met donkere strepen laat hem perfect opgaan in het riet.

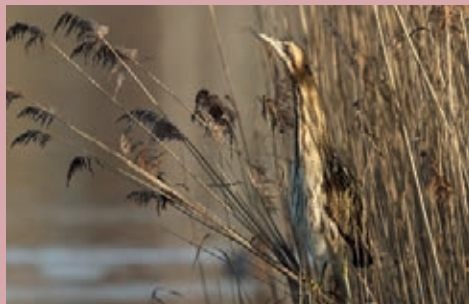
Onzichtbare jager

Zijn lange poten laten hem geruisloos door ondiep water en dichte rietvelden stappen en klauteren.

Weetjes over de roerdomp

- Net als alle reigerachtigen eet de roerdomp het liefst vis, amfibieën en insecten, maar ook kleine vogels en zoogdieren.
- Als de roerdomp zich bedreigd voelt, strekt hij zich uit in 'paalhouding'. Zo valt hij met zijn bruinzwarte veren nog minder op tussen de rietstengels.
- Zijn roep klinkt als een misthoorn — een diepe "whoemp" die kilometers ver over het water draagt. Een beetje alsof iemand op een lege fles blaast. Als je in het voorjaar 's ochtends of bij valavond tussen de vijvers van Wijvenheide of De Maten wandelt, maak je het meeste kans hem te horen.
- In De Wijers vind je heel wat 'broedeilanden' vol riet in het midden van vijvers. Zo kunnen roerdompen en andere watervogels in alle rust hun jongen grootbrengen, onbereikbaar voor roofdieren.
- De roerdomp staat op de rode lijst van bedreigde vogelsoorten, vanwege het verdwijnen van geschikt moeras- en rietland als leefgebied. Daarom wordt er in De Wijers gewerkt aan vijver- en waterlandschappen, om de roerdomp meer kansen te geven.

De Wijers: waar erfgoed, natuur en water met elkaar zijn verbonden.

Hier ontvouwt zich één van de meest
bijzondere waterlandschappen van Europa
met beekvalleien, snoeren van vijvers
en glooiende heide – zorgvuldig door
mensenhanden geboetseerd.

Sinds de middeleeuwen
wordt het water hier
gestuurd en beheerd:
eerst door de abdijen
van Herkenrode, Floreffe
en Averbode, maar
ook door boeren uit de
streek. Later groeide
de viskweek uit tot

economische activiteit,
die tot op vandaag
de streek tekent.
Vandaag zijn heel wat
vijvers omgevormd tot
natuurgebied en vormen
ze het kloppende hart
van het leven in De
Wijers.

“

Een mozaïek
van vijvers,
beekvalleien en
6.000 hectare
natuur.

De vijvers liggen hier
niet toevallig. Vanaf
de droge heide op het
Kempens Plateau holt de
bodem langzaam af naar
de Demervallei. Acht
beekvalleien stromen
via zachte hellingen
naar beneden en
zorgen voor voldoende
watertoevoer voor
de vijvers. Zand, leem
en grind houden het
water vast, terwijl een
ijzerhoudende laag het
regenwater op sommige
plekken weer naar boven

duwt. De ideale basis voor het vormen van viskweekvijvers – of wijers, zoals ze hier heten.

Vandaag is De Wijers een mozaïek van water, natuur en erfgoed en een toevluchtsoord voor zeldzame planten en vogels. Tal van watervogels, amfibieën en libellen profiteren van het gevarieerde landschap, met ruime 6.000 hectare aan

Europese topnatuur, verscholen achter de huizen en verweven met de mens.

De toegangspoorten vormen de ideale vertrekplaatsen om de streek te ontdekken, laag na laag, vijver na vijver, landschap na landschap.

Blijf op de hoogte

Schrijf je in op de tweemaandelijks, gratis Wijersnieuwsbrief en ontvang tips voor uitstapjes, nieuws uit de streek en activiteiten in je mailbox.

Wijvenheide

Lappendeken van vijvers vol leven

Zwanenstraat 105, Zonhoven

De uitkijktoren springt als een karper omhoog uit één van de honderden vijvers die samen een kleurrijke mozaïek vormen van water, riet en dijken. Hier ben je in het hart van De Wijers, waar ambachtelijke viskwekers al eeuwenlang het landschap boetseren. Het door mensenhanden gevormde waterlandschap biedt een thuis aan mysterieuze watervogels als de roerdomp en de woudaap. Kleine boomkickers zingen hun avondconcert tussen de bramen. Elk seizoen heeft hier zijn eigen kleuren en geluiden.

Tip

Neem de tijd om even stil te staan bij de oevers. Tussen april en september gebruiken boomkickers de braamstuiken om op te warmen in de zon.

Hoogtepunten aan Wijvenheide

- Hier wandel of fiets je letterlijk over de dijken van de vijvers, omgeven door water en riet.
- Spot tientallen water-, riet- en moerasvogels vanuit de kijkhutten. In het voorjaar hoor je de roerdomp roepen vanuit het riet.
- Beklim de uitkijktoren voor een uniek zicht op het lappendeken van vijvers.
- Kampeer aan het water op Camping Heidestrand.
- Breng een bezoek aan de authentieke viskwekerij en ontdek hoe hier al eeuwenlang zoetwatervissen worden gekweekt.

Tip

Breng zeker je verrekijker mee en kom in de vroege ochtend. Dan bruist het hier van het leven op en naast het water. De vogelkijkhutten zorgen dat je de vogels kan bekijken zonder ze te storen.

Demerstrand

Knooppunt van sport en natuur
Stationsstraat 27, Diepenbeek

Waterpret, sport en natuur komen hier speels samen. Aan het Demerstrand ontstaat beweging vanzelf. De centrale ligging van fietsknooppunt 100 zorgt voor een waaier aan uitstapjes in de buurt. Van hieruit wandel of fiets je zo naar de Dauteweyers, Caetsweyers en nog veel verder. De vijvers hier ontstonden door ontginning van ijzererts in de vorige eeuw. Vandaag vormen ze een aaneengeschakelde ketting van water, waar boomkikkers en watervogels zich thuis voelen.

Tip

De grote ratelaar siert vanaf juni met zijn gele bloemen de graslanden op de blauwe en groene routes. De plant dankt zijn naam aan het geluid dat de zaden maken als ze door de wind aangeraakt worden.

Tip

Op stap met je eigen camper? Aan het Demerstrand kan je overnachten vlakbij de natuur.

Hoogtepunten aan het Demerstrand

- Kinderen zijn hier koning: een grote speeltuin, boomkikkersafari en een avontuurlijk speelbos zorgen voor uren speelplezier. Of ga op mysterieus avontuur met het Dautenmannetje...
- In het voorjaar hoor je aan de Dauteweyers 'het krek-krek-krek' van de boomkikkers – hun kikkerconcert reikt wel een kilometer ver.
- Op het kruispunt van de Caetsbeek, de Stiemberbeek en de Demer vind je het stille natuurgebied De Dijken (volg de rode en oranje route).
- Sporten staat centraal op het Demerstrand: BMX, mountainbike, skaten, lopen en nog zoveel meer.

Abdij van Herkenrode

Reflectie van een roemrijk verleden

Herkenrodeabdij 4, Hasselt

Stap door het statige poortgebouw en je voelt meteen hoe het verleden hier nog tastbaar aanwezig is. De abdijsite is een rustige wereld op zich, een plek waar eeuwenoude verhalen samenkomen met het waterlandschap. Het kunstwerk Clausura en de abdijsite brengen de 800 jaar oude vrouwenabdij terug tot leven.

De abdij stond mee aan de wieg van het vijverlandschap: tussen vijvers en historische gebouwen ontdek je tot op vandaag de verbinding tussen natuur en erfgoed.

Hoogtepunten aan de Abdij van Herkenrode

- Geniet van het vijver- en landbouwlandschap rondom de monumentale abdij en ontdek waarom deze vrouwenabdij aan de wieg van De Wijers stond.
- Clausura, het monumentale kunstwerk van Gijs Van Vaerenberg brengt het verdwenen abdijs hart opnieuw tot leven tussen herinnering en verbeelding.
- Iedere derde zondag van de maand draait het waterrad van de abdijsmolen onder begeleiding van molenaars.
- Geniet van lokale abdijsproducten in de Paardenstallen of koop ze in de shop.
- Volg de Sleutelroute doorheen iconische abdijsgebouwen.

Tip

De landbouwgronden rondom de abdij worden op ecologische wijze beheerd door de Boer van Herkenrode, met begrazing door schapen, runderen en ezels. Je komt ze vast tegen op je wandeling.

Domein Bovy

De indrukwekkende aankomst in Bolderberg – tussen twee uitgestrekte vijvers en via het kasteel van Terlaemen – zet meteen de toon: hier komen water, natuur en erfgoed samen in een boeiend verhaal. Domein Bovy laat je op een toegankelijke manier kennismaken met alles wat De Wijers zo bijzonder maakt. Via indrukwekkende plankenpaden wandel je over het water, met zicht op de oude vakwerkhoeves. In de verte lonkt de top van de Bolderberg met een adembenemend panorama aan de stille Kluis.

Tip

Combineer de blauwe wandelroute met een rondje op Domein Bovy om alle hoogtepunten mee te maken.

Tip

De 'Kluis' bestaat al sinds 1673 en is een bekend bedevaartsoord. Pelgrims brengen een steentje mee van thuis of onderweg om aan het kruis te leggen. De kapel is geopend voor een moment van bezinning.

De Wijers in 't klein
Galgeneinde 22, Heusden-Zolder

Hoogtepunten van Domein Bovy

- Kinderen kunnen spelen op de grote speeltuin en kennismaken met boerderijdieren in de dierenweides.
- Avontuurlijke kinderroutes nemen de allerkleinsten mee op pad door de natuur van De Wijers.
- Na een steile klim naar de top van de Bolderberg word je beloond met een indrukwekkend uitzicht op de vijvers en het kasteel van Terlaemen.
- Bovenop de Bolderberg is de Kluis van O.L.V. van Loreto een oase van rust.
- Snoepen van de natuur kan op de wildplukwandeling op Domein Bovy.

De Maten

Topnatuur in een historisch vijverlandschap
Slagmolenweg 76, Genk

Het parelsnoer van vijvers in De Maten werd nauwelijks aangepast voor moderne viskweek, waardoor het gebied een authentieke, haast onaangeroerde sfeer uitstraalt. Stille vijvers met zogenaamde 'koppen' en 'staarten', omzoomd met rietkragen, vormen een landschap dat je meteen vertraagt. De historische Slagmolen biedt daarbij een sfeervol vertrekpunt voor je wandeling in de ongerepte natuur. Een toegangspoort voor wie de pure, oorspronkelijke ziel van De Wijers wil ervaren.

Tip

De akelige schreeuw van de waterral en zwevende slierten nevel lieten de fantasie van onze voorouders op hol slaan en hen geloven in 'Witte wieven', die hen de daver op het lijf joegen. Wacht op een mistige voorjaarsochtend en ervaar het zelf...

Hoogtepunten van De Maten

- De kijkhut aan de Augustijnenvijver nodigt je uit om te verstillen en te genieten van watervogels die over het wateroppervlak glijden.
- Elke maand neemt een gids van Natuurpunt je mee op ontdekking door dit bijzondere gebied.
- In een vijvergebied is open landschap onontbeerlijk. Gallowayrunderen helpen met de begrazing.
- De Maten worden gevoed door de Stiemerbeek, die door de Stiemervallei kronkelt. Ook hier kan je mooie wandelingen maken.
- Het vijverlandschap van De Maten inspireerde de landschapsschilders van het 'Station d'artistes de Genck' (1840-1940). Je kan hun schilderijen bewonderen in het Emile Van Doerenmuseum.
- In het levendige bezoekerscentrum geniet je van lokale drankjes en ontdek je alles over het gebied.

Kelchterhoef

Via eeuwenoude, in het bos verscholen vakwerkhoeves kom je aan de sfeervolle vijvers in Kelchterhoef, waar kleine avonturen je verwelkomen. De plankenpaden leiden je dwars over de vijvers en beleavingsvolle bruggetjes zorgen voor opspattend water. Er is ruimte in overvloed om te spelen, klimmen en klauteren: in het bos, in de natuurspeeltuin of gewoon langs de paden. En aan De Plas wacht het grote avontuur, met watersporten, zwemplezier en klimplezier midden in het groen.

Tip

Aan de abdijvijver vind je een groot picknickeiland, waar je je voor een romantische lunch kan neervlijen tussen het riet en het water.

Tip

Aan Hoeve Mieneke staat Mieneke nog tussen haar kippen over haar tuin te waken. De erfgoedapp neemt je mee naar de tijd waarin Mieneke op deze hoeve woonde.

Avontuur op het water

Kelchterhoefstraat, Houthalen-Helchteren

Hoogtepunten van Kelchterhoef

- Het beestige multimovepad, de avontuurlijke speeltuin en het grote speelbos bezorgen kinderen een dag vol beweging.
- Avontuur op het water begint écht aan De Plas, waar je kan kajakken, surfen, zeilen en suppen. Voor de durvers is er een uitdagend klimparcours.
- De Natuurloop brengt je als loper dichterbij de natuur en laat je genieten van al haar schoonheid.
- Op het Wildplukpad mag je snoepen van wilde eetbare bomen, struiken en kruiden.
- De langere wandelroutes voeren je naar de heide van Ten Haagdoorn, die in augustus prachtig paars kleurt.

Domein Kiewit

Beestig ravotten in 't groen

Putvennestraat 108, Hasselt

Het statige herenhuis onthaalt je met grandeur op Domein Kiewit. Een wandeling over avontuurlijke knuppelpaden doet je poelen en vijvers van dichtbij beleven. Soms sta je oog in oog met de gallowayrunderen die in het natuurgebied grazen. Domein Kiewit is een groen paradijs voor kleine ontdekkers, vol spannende avonturen, schattige boerderijdieren en speelse belevenissen. Het domein nodigt je uit om te dwalen, te kijken en stil te staan bij wat leeft.

Tip

Kom je met een groep naar De Wijers? Schakel een echte Wijergids en ervaar de natuur zoals nooit tevoren.

Hoogtepunten op Domein Kiewit

- Leef je uit in het speelbos, op het avonturenparcours in de ambertuin en aan de speeltuin. Breng een bezoek aan de boerderijdieren of ga op ontdekking via één van de kinderzoektochten.
- Wandel naar 'Fietsen door het Water', waar je oog in oog staat met zwanen en andere watervogels.
- Ga via een avontuurlijk pad over de Haringvijver naar de top van de Monsterberg. Geniet van het uitzicht vanuit de schommelzetel.
- Neem deel aan workshops en activiteiten of spring binnen in het bezoekerscentrum van Natuurpunt.
- Ontdek in de zomer de wondere wereld van de honingbij in de bijenhal.
- Overnacht in de bivakzone en ervaar de natuur puur en dichtbij!
- Installeer je met je eigen picknick aan de parkvijver of geniet op het terras van allerlei lekkers

Laat De Wijers groeien

Genoten van jouw bezoek aan De Wijers?
Geef ook iets terug aan de natuur en doe een gift
aan het Wijersfonds. Met jouw steun realiseren
we ideeën van onze inwoners en verenigingen
om het waterlandschap te verbeteren. Steun
vandaag, en zie morgen hoe het landschap van
De Wijers groeit en bloeit.

Doe een gift op www.dewijers.be/wijersfonds
of scan de QR-code.

Deze kaart helpt je op weg naar de toegangspoorten van De Wijers.

De Wijers in één oogopslag

Het land van 1001 vijvers verrast met een unieke mix van water, natuur, erfgoed en recreatie.

Op deze kaart maak je kennis met de 6 toegangspoorten van De Wijers. Ze vormen de perfecte start om de uitgestrekte heidevelden, karaktervolle vijverlandschappen en historische sites te ontdekken en beleven.

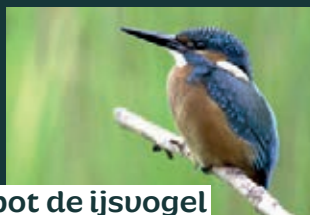
Laat je al wandelend of trappend inspireren door het landschap. Onderweg spot je misschien wel enkele bijzondere bewoners zoals de boomkikker en de roerdomp ...

Geboren uit het landschap

De Wijers ligt in het hart van Limburg en is het grootste aaneengesloten vijvergebied van België. Dankzij de ligging op de rand van het Kempisch Plateau en de aanwezigheid van acht beekvalleien ontstonden hier ideale omstandigheden voor de aanleg van vijvers.

Spot de ijsvogel

De ijsvogel is één van de opvallendste bewoners van De Wijers. Dankzij het waterrijke landschap met vijvers en beekjes vindt hij hier alles wat hij nodig heeft: helder water, rust en voldoende vis.

Waar komt de naam vandaan?

‘Wijer’ is een oud woord voor viskweekvijver. Vandaag leeft het nog voort in verschillende familienamen en straatnamen in de streek.

Ontdek de boomkikker

Ondanks zijn kleine formaat laat de boomkikker zich goed horen. Op warme lente- en zomeravonden weerklinkt zijn luide roep tussen het riet en de struiken rond de vijvers van De Wijers.

Vertragen & herbronnen

De stilte van het water vraagt je om even stil te staan. Om je tempo te verlagen en af te stemmen op het ritme van de natuur. De natuur van De Wijers geeft je de ruimte om op adem te komen en nieuwe energie te vinden.

Mistige ochtenden

Op vroege herfst- of lenteochtenden zweeft de nevel in mysterieuze slierten over de vijvers, terwijl watervogels sierlijk over het water dansen. In de nazomer krijgt de purperen heide van De Teut en Ten Haagdoorn een dromerige blik wanneer uit de ochtendnevel een ree stilletjes tevoorschijn stapt.

Zomerse vijverconcerten

Vlei je op een zwoele avond neer met een drankje op de vlonder aan de Dauteweyers, het picknickeiland in Kelchterhoef of een van de andere vijvers. Sluit je ogen en laat het gezang van boomkikkers, groene kikkers en misschien wel een knoflookpad je tot rust brengen.

Meer

Kom zelf tot rust in De Wijers op een van deze wandelroutes.

Het Geluid van De Wijers

vertaalt het prachtige landschap van De Wijers naar een magische muzikale ervaring. De muziek op piano en harp, bedacht en gespeeld door Jo Nicolai en Sjelke Ramakers, voert je op het ritme van het landschap mee door de vier seizoenen. Van de serene winter tot de levendige zomer, elk seizoen krijgt zijn eigen, unieke muzikale stem.

Scan de QR-code en laat je meevoeren op het ritme van De Wijers.

Bolderberg

Ijsvogel

Logeer aan het water bij onze Wijersgastheren

Wegdromen bij onze Wijersgastheren

Bij de Wijersgastheren kan je blijven overnachten vlak bij het water. Comfortabele logies, gastvrije ontvangst en een rustige ligging in het groen maken het eenvoudig om te vertragen en uitgerust weer te vertrekken.

“

Je hoeft hier niets te doen, enkel te genieten van het adembenemende zicht op de vijvers.

Bezinnen in stilte

Hoog op de Bolderberg bereik je de Kluis O.L.V. van Loreto. Eeuwenlang zochten kluzenaars hier de stilte op, weg van de drukte, dicht bij zichzelf. Ook vandaag voelt deze plek als een adempauze. Je hoeft hier niets te doen – enkel tot rust te komen in de natuur en te genieten van het adembenemende zicht op de vijvers en het kasteel van Terlaemen.

Vogels spotten

De Wijers is een echt vogelparadijs. Sta tijdens een wandeling in het bos, de heide of aan de vijvers even stil en luister naar alle geluiden rondom je. Vogels zijn soms makkelijker te horen dan te zien, zeker schuwe riet- en moerasvogels. In de lente geniet je thuis nog verder van de kerkuilen, ijsvogels, mezen via de live birdcams op Domein Bovy. Je vindt ze op www.dewijers.be/webcams

De Teut - Ten Haagdoorn

Praktisch

Je vindt de mooiste picknick-plekjes, uitzichtpunten, wandelroutes en vogelspotlocaties op dewijers.be/natuurbeleving

Duik in de geschiedenis van De Wijers

De Wijers nodigt je uit om trager te gaan en stil te staan bij hoe dit landschap natuur en geschiedenis met elkaar verweeft. Verleden en heden zijn hier samen onderweg. Duik mee in het rijke verleden van De Wijers ...

Zeven erfgoedroutes in een handige wandelpocket nemen je mee op een tijdreis door De Wijers. Verschillende luisterverhalen dompelen je even helemaal onder in het rijke waterverleden uit de streek. Je vindt ze in de ErfgoedApp of scan de QR-codes ter plaatse.

Van prehistorie tot mijnverleden

Van de prehistorische rendierjagers tot de Abdij van Herkenrode die mee aan de wieg stond van het vijverlandschap: in De Wijers zijn natuur en erfgoed onlosmakelijk met elkaar verbonden. Deze bijzondere plekjes laten de tijd even stilstaan:

- Ontdek op een interactieve route het leven in de prehistorie op de Teut.
- Bezoek de monumentale voormalige vrouwenabdij van Herkenrode met het kunstwerk Clausura en ontdek de kloostergebouwen en omgeving.

- Wandel door historische abdijparken als domein Kelchterhoef, Hengelhoef of Bovy.
- In Domein Bokrijk ontdek je hoe het verleden onze toekomst inspireert.
- In het Emile Van Dorenmuseum ontdek je hoe het Genkse landschap tussen 1840 en 1940 een bron van inspiratie vormde voor kunstenaars.
- C mine, ZLDR Luchtfabriek en Greenville brengen je dicht bij de mensen achter de mijnen: hun werk, hun doorzettingsvermogen en hun harde labeur.

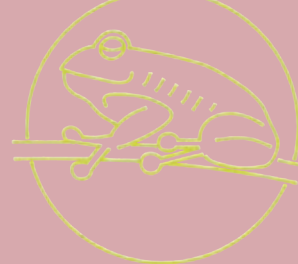
Ontdek deze en nog veel meer unieke erfgoedplekjes in De Wijers op www.dewijers.be

Scan

en download de gratis wandelpocket met 7 erfgoedroutes door De Wijers.

10x De Wijers op kindermaat

Op zoek naar avontuur met het hele gezin?
Op deze 10 kinderroutes gaan spelen, speuren
en natuur ontdekken hand in hand.

Domein Kiewit

1. Multimovepad voor de durvers

Niet vies van klimmen, klauteren en een beetje modder? Snel naar het multimovepad in Kelchterhoef! De eerste test: een indrukwekkende hangnet. En dat is nog maar het begin: klim en rol op evenwichtsbalken, duikelrekken of een natte wiebelbrug...

- 2,5 km
- Kelchterhoef (Hoeve Jan), Houthalen-Helchteren

2. Het sprookjesachtige hazenpad

Deze korte route neemt je mee op een sprookjesachtige tocht vol magische wezens. Hazen, kabouters en zelfs een bijzondere cosmogolem wachten je op in de bossen van Domein Bovy.

- 0,9 km
- Domein Bovy, Heusden-Zolder

3. Ontrafel het mysterie van Kiewit

Kan jij goed klimmen, tellen en voelen? Dan ben jij de speurder die Domein Kiewit zoekt om het raadsel van haar vroegere bewoners te ontrafelen!

- 2,5 km
- Domein Kiewit (rode brievenbus aan het afdak bij de speeltuin), Hasselt

4. Het plezierige potenpad

Niet lang, niet saai, wel recht door het bos. Dat is het plezierige potenpad op Domein Kiewit! Je kan er rennen, klimmen, springen en nieuwe vrienden maken want er wonen heel veel leuke dieren in het bos!

- 500 m
- Domein Kiewit, Hasselt (parking of eik naast het herenhuis)

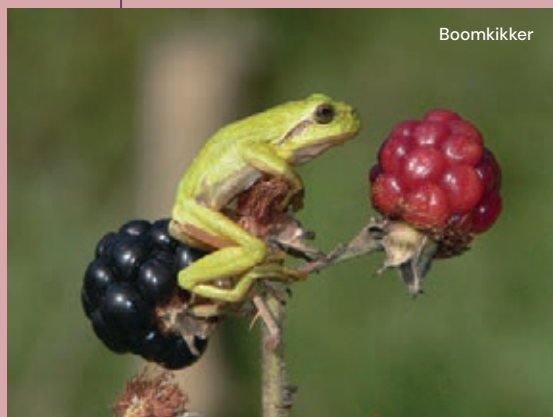
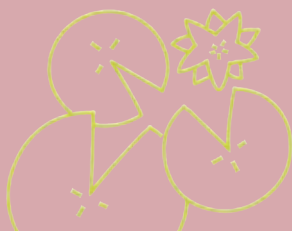

5. Kiewitsafari

Zoek 8 dieren die verstopt zitten op het domein. Bij elk dierenbord lees je een boeiend weetje en krijg je een toffe opdracht.

- 1,5 km
- Domein Kiewit (afdak bij de speeltuin), Hasselt

6. Boomkikersafari

Ga op zoek naar onze kleine, felgroene boomkikker. Onderweg mag je je helemaal uitleven in een groot speelbos, een enorme speeltuin en klauterstammetjes aan het water.

- 1,5 km
- Demerstrand, Diepenbeek

7. Snuitpad De Maten

Ontdek de snuitroute met de gratis folder en de Snuittas, die je kan afhalen in het bezoekerscentrum. Geniet van de wolkencinema, zoek de mooiste steen, en rol eens van een berg.

- Ca 1 km
- Bezoekerscentrum
De Maten-De Slagmolen, Genk

8. Rol door de duinen

In Duinenpark Molenheide speelt zand de hoofdrol. Vlakbij boskantine 'Ter Duinen' rol je van een heuse speelduin en speel je naar hartenlust in het zand. Met de gratis belevingskaart ontdek je welke bijzondere dieren in de duinen leven.

- 2,9 km
- Duinenpark Molenheide,
Houthalen-Helchteren

9. Wilde proevertjes

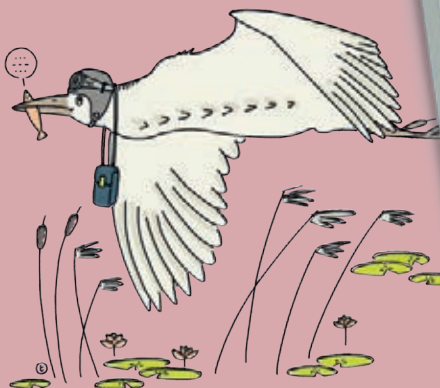
Ontdek, pluk, proef en geniet! Wat is er leuker dan plukken en eten uit de natuur? Volg de Wildplukpaden in Kelchterhoef en Domein Bovy en kom alles te weten over wilde eetbare bomen, struiken en kruiden.

- www.parkenmetsmaak.be

10. Op stap met Robbie Roerdomp

Maak kennis met knotsgekke vogel Robbie Roerdomp. In zijn vrolijke doeboek neemt hij je mee op avontuur door De Wijers. Goed voor uren speelplezier én met een verrassing voor de echte doorzetters. Op Domein Kiewit neemt Robbie je mee op een spannende tocht langs de vijvers.

- 4 km
- Domein Kiewit, Hasselt (afdak speeltuin)
- Je ontdekt alles over Robbie op dewijers.be/robbieroerdomp

©studiotinneluyten

Kinderroutes

Scan en ontdek de kinderroutes in De Wijers.

Wandelroutes

Een wandeling in De Wijers staat garant voor bijzondere ontmoetingen met mens en dier. Het gebied ontvouwt zich traag en nodigt uit om stil te staan bij het stille waterlandschap.

Op wandeleninlimburg.be vind je de wandelroutes in De Wijers. Je kan filteren op toegankelijkheid, afstand en vele andere handige criteria. Gevonden? Druk je route af, download 'm in gpx of volg in real-time mee op je smartphone tijdens je wandeling.

Op de streekkaart De Wijers (te koop voor € 8) vind je alle routes én het wandelknooppuntennetwerk op kaart. De meeste wandelroutes vertrekken vanaf een van de toegangspoorten.

Dauteweyers

Bekijk de natuur door de ogen van een Wijergids

Op stap met een wijergids is wandelen met meer ogen dan de jouwe alleen. Tussen water en riet ontvouwt zich het landschap, traag en vol verborgen verhalen. Je leert kijken, luisteren en verwonderd thuiskomen in De Wijers.

Boek jouw gids op dewijers.be/groepen

Groene Haltewandelingen

Deze wandelroutes vertrekken aan een halte van het openbaar vervoer. Je wandelt naar een andere groene halte, waar je terug op de trein of bus stapt, door de mooiste landschappen van De Wijers.

groenehalte.be

Wijerstrail

Wandel vijf dagen en 110 km lang op het ritme van het water, langs reflecterende waterspiegels, glooiende heide en mysterieuze bossen. Sta oog in oog met watervogels, indrukwekkend historisch erfgoed en adembenemende vergezichten. Ontdek historische domeinen zoals Bokrijk, Domein Kiewit, Kelchterhoef en duik onder in het mijnverleden van de streek. Met op elke hoek een nieuwe ontmoeting met de natuur, maar toch dicht bij de bewoonde wereld. Overnacht bij onze trailpartners en maak je klaar voor een uniek wandelavontuur.

www.wijerstrail.be

Wandelnetwerk De Wijers

Nog meer wandelen? Knoop je eigen route met de wandelknooppunten aan elkaar. 450 km aan paden zorgen elke dag voor een nieuwe ontdekking. Op de overzichtelijke streekkaart (€ 8) vind je het volledige wandelnetwerk én de gekleurde lussen.

www.wandeleninlimburg.be/knooppunten

Streek GR Limburgse mijnen

Volg de Streek-GR Limburgse Mijnen en beleef 179 km wandelplezier (met 1100 hoogtemeters) door een landschap dat bruist van geschiedenis en karakter. Deze langeafstandswandeling verbindt vijf voormalige mijnsites en dompelt je onder in het rijke industriële erfgoed van de Limburgse mijnstreek.

Onderweg geniet je van indrukwekkende panorama's, verrassende natuur en boeiende verhalen uit het verleden.

groteroutepad.be

Fietsen door het Water

Fietsen in De Wijers

Op de fiets beleef je het uitgestrekte waterlandschap van De Wijers op een bijzondere manier. Hier fiets je over de dijken van de vijvers en langs het water. Een unieke waterbeleving is Fietsen door het Water, waar je letterlijk tussen de vijvers fietst, met zwanen en andere watervogels op ooghoogte.

Met de handige fietsknooppunten stippel je zelf je route uit op het Limburgse fietsroutenetwerk. Dat kan online of met de knooppuntenkaart (€ 12,50). Langs de fietsroutes vind je QR-codes die je de weg wijzen naar nabijgelegen bezienswaardigheden of horeca.

Fietsrouteplanner: www.visitlimburg.be/nl/fietsrouteplanner

Huur je fiets via fietsparadijslimburg.be
of www.visitlimburg.be/nl/fietsverhuurpunten

Bijzondere fietsbelevingen en fietsroutes in De Wijers

Fietsen door het Water

- 📍 Knooppunt 91, Genk
- 🌐 visitlimburg.be/nl/fietsendoorhetwater

Fietsen op Circuit Zolder

- 📍 Terlaemen 30, Heusden-Zolder
- 🌐 circuit-zolder.be/experience/avondfietsen

Geologische fietsroute

- 📍 Vertrek aan de Abdij van Herkenrode of Domein Kiewit in Hasselt
- 🌐 provinciaalnatuurcentrum.be/boeken/geologische-fietsroute-de-wijers

Fietsroutes in Heusden-Zolder

- 🌐 www.visitheusden-zolder.be/nl/collecties/in-beweging

Happen en trappen

Een dag lang fietsen door De Wijers en onderweg allerlei lekkers proeven in vijf verschillende restaurants: dat is happen en trappen.

- 🌐 happenentrappen.nl

Fietsroutes in Hasselt

- 🌐 visithasselt.be/nl/fietsen-in-hasselt-en-limburg

Fietsroutes in Houthalen-Helchteren

- 🌐 visit.houthalen-helchteren.be/fietsen

Fietsroutes in Genk

- 🌐 www.visitgenk.be

Fietsroutes in Zonhoven

- 🌐 www.zonhoven.be/toerisme

Fietsroutes in Diepenbeek

- 🌐 diepenbeek.be/fietsknooppunt

Mountainbike-netwerk Midden-Limburg

Het mountainbikenetwerk omvat 135 kilometer bewegwijzerde routes en sluit in Heusden-Zolder aan op het Mountainbikenetwerk West-Limburg en in Genk op het Mountainbikenetwerk Euregio.

Lokale sportdiensten en toeristische infokantoren verkopen topografische kaarten van de mountainbikeroutes.

Meer info: sport.vlaanderen/ik-wil-mountainbiken en www.routeyou.com waar je GPS-tracks en hoogteprofielen kan downloaden.

Urban Gravelroute Genk

Deze bijzondere graveltochten combineren prachtige natuurgebieden, urban hotspots, iconische erfgoedsites en afwisselend gravelterrein.

- 🌐 www.sport.vlaanderen/sporten-in-mijn-omgeving/vind-een-route/vind-een-offroadfietsroute/route/18363026

Skeelerroutes

Verschillende skeelerroutes brengen je door De Wijers, tussen Hasselt en Genk.

- 🌐 hasselt.be/nl/skeeler-inline-skaten

Ruiter- en menroutes

Ruiteren in De Wijers is meebewegen op het rustige ritme van het landschap. In De Teut en Ten Haagdoorn slingert het ruiternetwerk door heide, bos en open plekken waar stilte ruimte krijgt. Hoefslag na hoefslag ontdek je een stukje Wijers.

- 🌐 visitlimburg.be/nl/paardrijden

Bereikbaarheid

De Wijers is een groot gebied, verspreid over 6 gemeenten in midden-Limburg. De verschillende toegangspoorten zijn vlot bereikbaar met het openbaar vervoer.

Kom je met de trein? Stap dan af in één van de volgende stations. Meer info en routeplanner vind je op www.nmbs.be of www.delijn.be

- Hasselt
- Kiewit
- Genk
- Bokrijk
- Heusden
- Zolder
- Zonhoven
- Diepenbeek

Toeristische infokantoren

Visit Genk

📍 C-mine 10 bus 2,
3600 Genk
🌐 visitgenk.be

Visit Hasselt

📍 Maastrichterstraat 59,
3500 Hasselt
🌐 visithasselt.be

Visit Houthalen-Helchteren

📍 Pastorijsstraat 30,
Houthalen-Helchteren
🌐 visit.houthalen-helchteren.be

Visit Heusden-Zolder

📍 Vrunstraat 6,
3550 Heusden-Zolder
🌐 visitheusden-zolder.be

Toerisme Zonhoven

📍 Kerkplein 1,
3520 Zonhoven
🌐 zonhoven.be

Dienst Toerisme Diepenbeek

📍 Servaasplein 13,
3590 Diepenbeek
🌐 diepenbeek.be

Domeinen en natuurgebieden

De toegangspoorten zijn het ideale vertrekpunt voor een bezoek aan De Wijers. Maar in het land van 1001 vijvers valt nog veel meer te ontdekken. Historische domeinen, parken en natuurgebieden laten je telkens een ander stukje van De Wijers beleven.

Heempark

Milieu- en natuurcentrum Heempark bestaat uit vijvers en bossen, maar ook aangelegde tuintjes met groenten en kruiden. De kinderen kunnen zich uitleven op de speeltuin of de neerhofdieren bewonderen.

📍 Hoogzij 7, Genk
🌐 heempark.be

Prinsbeemden

Het park bestrijkt een oppervlakte van 25 hectare waarheen de Demer mooi door de loofbossen en

wilgenbroeken slingert.

📍 Prinsenhofweg 21,
Hasselt
🌐 hasselt.be/nl/prinsbeemden

Bokrijk

Benieuwd waar onze huidige gebruiken en tradities vandaan komen? In het Openluchtmuseum Bokrijk ontdek je hoe het verleden onze toekomst inspireert.

📍 Bokrijklaan 1, Genk
🌐 www.bokrijk.be

Vallei van de Mangelbeek

Domein Hengelhoef

In en rond het gezellige bezoekerscentrum van natuurvereniging Limburgs Landschap ervaar je het vroegere leven op de heide. Dit domein vol bossen en vijvers is ook de ideale uitvalsbasis voor een bezoek aan heidegebied Ten Haagdoorn.

- 📍 Hengelhoefdreef 6, Houthalen-Helchteren
- 🌐 limburgs-landschap.be

Park Rooierheide en Patersbos

Bij het klooster van Royerheide hoorde een park dat de paters Passionisten ontwikkelden en gebruikten als kloostertuin. Vandaag wandel je er langs glanshaverhooiland, vijvers, bos en oude dreven.

- 📍 Patersplein, Diepenbeek
- 🌐 diepenbeek.be

Domherenpark en Vallei van de Mangelbeek

Het Domherenpark huist een brede waaier aan boomsoorten, waarvan sommigen wel 200 jaar oud. Het ligt in De Vallei van de Mangelbeek, dat je langs afwisselende landschappen, natuur en geschiedenis voert.

- 📍 Dekenstraat 39, Heusden-Zolder
- 🌐 limburgs-landschap.be

Stiemervallei

De Stiemerbeek is een van de vele voedingsbeken voor de vijvers van De Wijers. De vallei vormt een blauw-groene levensader door de stad Genk, tot aan De Maten, over plankenpaden en langs de beek.

- 📍 Slagmolenweg 76, Genk
- 🌐 genk.be/stiemervallei

Duinenpark Molenheide

In Molenheide wandel je over duizenden jaren oude landduinen met knoestige eikenstoven. Aan de boskantine wachten een grote duinenspeeltuin en everzwijnen je op.

- 📍 Molenheidestraat 5, Houthalen-Helchteren
- 🌐 visit.houthalen-helchteren.be

De Teut - Ten Haagdoorn

Glooiende purperen heide, grote vennen en een uitgestrekt bos laten je een ander stukje van De Wijers ervaren. Op het rendierjagerspad reis je naar het prehistorisch verleden van de streek.

- 📍 Hengelhoefseweg 9, Zonhoven
- 🌐 natuurenbos.be/natuurgebieden/teut-ten-haagdoorn

Schemmersberg

Na het stopzetten van de zandwinning kreeg de natuur hier vrij spel, waardoor het gebied uitgroeide tot een speelse plek met stuifzand, buntgras en heide.

- 📍 Wetzandstraat, Genk
- 🌐 visitgenk.be

Cultuurhistorisch erfgoed

Kasteel Meylandt

Viskwekerij Vandeput

Deze Zonhovense viskwekerij werd gestart in 1865 en tot op vandaag worden hier op ambachtelijke wijze vissen gekweekt in het landschap van De Wijers.

- 📍 Boomsteeg 46, Zonhoven
- 🌐 www.zonhoven.be/viskweek

Kasteel Meylandt

Het Kasteel Meylandt dateert in zijn huidige vorm uit 1907. Het park is vrij te bezoeken en vormt de startplaats van de Vallei van de Mangelbeek.

- 📍 Meylandtlaan 20, Heusden-Zolder
- 🌐 visitheusden-zolder.be

Kasteelbrouwerij Ter Dolen

De kasteelbrouwerij brouwt op ambachtelijke wijze en met grote passie 'Ter Dolen'. Op het terras of in het authentieke brouwerijcafé kan je genieten van een ter plaatse gebrouwen biertje en een heerlijk stukje Ter Dolen-kaas. Durf jij de uitdaging aan om het mysterie te ontrafelen in hun escaperoom?

- 📍 Eikendreef 21, Houthalen-Helchteren
- 🌐 www.terdolen.be

Kluis en Kapel O.-L.-Vrouw van Loreto

In 1673 al liet pelgrim Lambert Hoelen, dit bedevaartsoord bouwen op de top van de Bolderberg. Ervaar een moment van bezinning in de kapel en bewonder het panoramisch uitzicht op het kasteel en vijvers van Terlaemen.

- 📍 Kluisstraat, Heusden-Zolder
- 🌐 visitheusden-zolder.be

De Holsteen en het rendierjagerspad

De Holsteen werd duizenden jaren geleden gebruikt door prehistorische boeren om bijlen te polijsten. Het rendierjagerspad voert je langs de steen

én neemt je mee op een interactieve tijdreis naar de prehistorie, toen rendierjagers rondliepen op De Teut...

- 📍 Hengelhoefseweg, Zonhoven
- 🌐 rendierjagerspad.be

Motruïne

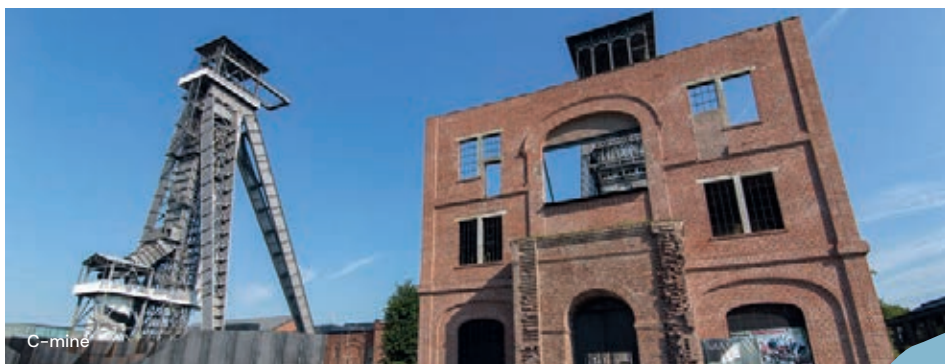
Deze burchttoren uit de 14e eeuw, vandaag een ruïne, diende als prestigeproject voor de heer van Stalen, zijn familie en omwonenden. Het domein van Stalen was een heerlijkheid binnen de heerlijkheid Genck.

- 📍 Emile Van Dorenlaan 144, Genk
- 🌐 visitgenk.be

Emile van Doremuseum

Dit huis van landschap en kunst in villa 'Le Coin Perdu' blikt niet enkel terug op het verleden en de landschapsschildertraditie van het station d'artistes Genck (1840-1940), maar heeft regelmatig nieuwe tentoonstellingen met hedendaagse kunstenaars.

- 📍 Henri Declenestraat 21, Genk
- 🌐 emilevandoremuseum.be

Beleef het mijnverleden

Bezoekerscentrum Greenville

In het bezoekerscentrum in het oude hoofdgebouw van de Kempische steenkoolmijnen maak je een wandeling doorheen de tijd. Je start bij het mijnverleden en eindigt bij de toekomst op het vlak van energie en materialen.

📍 Centrum Zuid 1111,
Houthalen-Helchteren
🌐 www.greenville.be

ZLDR Luchtfabriek

Vandaag herbeleef je het mijnverleden in ZLDR Luchtfabriek. Ontdek hoe men op 800m diepte kon ademen en werken of hoe het voelt om in een oneindige schacht te staan. Combineer je bezoek elke 2e en 4e woensdag met de sfeervolle MijnMarkt.

📍 Marktpllein,
Heusden-Zolder
🌐 visitheusden-zolder.be

C-MINE

C-mine is een pareltje van industrieel erfgoed en brengt je de verhalen van de mijn op een hedendaagse, creatieve en belevingsvolle manier. Ga op C-mine expeditie en breng een levensecht virtueel bezoek aan de mijn van Winterslag.

📍 C-mine 10, Genk
🌐 c-mine.be
visitgenk.be

Thor Park

Aan de oude mijn van Waterschei wandel je in een uniek landschap van mijnterrils, vijvers en zand. Je kan er picknicken in een prachtig kader. Klim via het Steenmannetjespad naar de top van de terril of treedt in bijzondere lichtsporen van kunstenaar Daan Roosegaarde.

📍 André Dumontlaan 67,
Genk
🌐 www.thorpark.be
www.visitgenk.be

Pomphuis en Laambroekvijvers

Het voormalige pomphuis van de mijn van Houthalen dateert van 1939. Van hieruit pompte men koelwater uit de bestaande vijver naar de steenkoolmijn. Na de mijnsluiting geraakte het pomphuis in verval. Een korte groene wandeling gidst je door de waardevolle omliggende 'Laambroekvijvers'.

📍 Stationstraat 120,
Houthalen-Helchteren.
🌐 limburgs-landschap.be
– visit.houthalen-helchteren.be

De Wijers actief beleven

Action Park Kiewit

Dé plek voor sportieve en avontuurlijke activiteiten in Hasselt met een hindernissenparcours, klimroutes, BMX-piste en nog veel meer.

- 📍 Tulpinstraat 42, Hasselt
- 🌐 hasselt.be/nl/actionpark

Boottocht op het Albertkanaal

Met een boottocht op het Albertkanaal doorkruis je De Wijers vanop het kalme water waar boten traag voorbijglijden. Rederij Limburgia biedt verschillende cruise-formules aan.

- 📍 Scheepvaartkaai 5D, Hasselt
- 🌐 rederijlimburgia.be

Kajakken op de Demer

In alle stilte vaar je met je kajak op het stromende water van de Demer en ervaar je op een unieke manier de natuur op de oever. Om de rust van broedende dieren niet te verstoren is deze peddel-route enkel mogelijk buiten het broedseizoen.

- 📍 Abdij van Herkenrode, Herkenrodeabdij 4, Hasselt (achter de Infirmerie vind je het uitleenpunt)
- 🌐 paddleshare.be/locaties/paddle-share-hasselt

De Goei Wei

Een creatieve belevingsplek waar je door aanraking met de

natuur je eigen krachten bewuster vult. Lachen, voelen en beleven staan hier centraal.

- 📍 Weidestraat 9, Houthalen-Helchteren

Watersport en Adventure Centrum Limburg (Kelchterhoef)

Het water van De Plas in Kelchterhoef in het midden van het groen, nodigt je uit om te komen suppen, kajakken of zeilen. Daarnaast zijn er ook avontuurlijke activiteiten mogelijk zoals een touwenparcours, boomklimmen, survival en ziplines.

- 📍 Binnenvaartstraat, Houthalen-Helchteren
- 🌐 wac limburg.be

De Plas Kelchterhoef

Openluchtzwemmen

Een verfrissende duik nodig? Dat kan in het zwembad van Terlaemen of in het natuurlijke zwemmeer De Plas in Kelchterhoef.

Openluchtzwembad Terlaemen

- 📍 Kerkstraat 110, Heusden-Zolder
- 🌐 visitheusden-zolder.be

De Plas Kelchterhoef

- 📍 Binnenvaartstraat, Houthalen-Helchteren
- 🌐 visit.houthalen-helchteren.be (juli-aug, bij groene vlag)

Circuit Zolder en de Velodroom

Circuit Zolder is niet enkel een race-circuit voor auto's. Ook fietsers, bmx en g-sporters zijn hier van harte welkom op vaste dagen op het circuit en indoor in de Velodroom.

- 📍 Terlaemen 30, Heusden-Zolder
- 🌐 circuit-zolder.be - sport.vlaanderen/one-centra/heusden-zolder/

Hengelen

Het waterlandschap vol vijvers nodigt uit om te komen hengelen. Omdat heel wat vijvers in gebied eigendom zijn van viskwekers, die hier hun vissen laten opgroeien, of beschermd zijn als natuurgebied mag dit niet overal. Hengelen kan bij één van de visclubs in het gebied of op deze vijvers, waar je wel een visverlof voor nodig hebt.

Molenvijverpark:

In het hartje van Genk ligt het Molenvijverpark, dat haar naam dankt aan de vijver langs de oude watermolen. Op de vijver mag er gevist worden.

- 📍 Molenstraat, Genk
- 🌐 www.genk.be/molenvijverpark

Plas Kelchterhoef

Je mag vissen vanaf de steigers aan de noordzijde van De Plas in Kelchterhoef, mits reservatie via de Belgische Karpervissers.

- 📍 Binnenvaartstraat, Houthalen-Helchteren
- 🌐 kelchterhoef.vbk.be

De 'Grote Moffert'

Op deze vijver in Bokrijk, aan de rand van het park vang je snoek, zeelt, riet- en blankvoorn. Een visverlof kan je kopen bij de parkpolitie aan de vijvers.

- 📍 Bokrijklaan 1, Genk
- 🌐 bokrijk.be/nl/ons-aanbod/parkbeleving/vissen/

Visvijvers Hengelhoef

12 ha groot vijvercomplex waar je kan vissen op karpers, witvis en roofvis. Vissen kan van 1 maart tot 30 november, met een visabonnement van Limburgs Landschap.

- 📍 Hengelhoefdreef/ Essenlaan, Houthalen-Helchteren
- 🌐 limburgs-landschap.be/hengelen/

Visvijver Kiewit

Tussen Domein Kiewit en Action Park mag je vissen op de stadsvijver.

- 📍 Putvennestraat z/n, Hasselt
- 🌐 hasselt.be/nl/vissen-in-hasselt-vislocaties-en-vergunningen

Initiatievijver Park Den Dijk

In dit mooie wandelpark in hartje Zonhoven ligt een vijver waar je mag vissen als je beschikt over een visverlof.

- 📍 Moenshof, Zonhove

Overnachten in De Wijers

Onze erkende Wijersgastheren en gastvrouwen hebben een hart voor De Wijers. Deze toeristische ondernemers ontvangen je met warme Limburgse gastvrijheid en wijzen je met veel plezier de weg in het land van 1001 vijvers. Ze kennen de streek dan ook op hun duimpje.

Of je nu op zoek bent naar een luxe B&B met sauna, een grote vakantiewoning aan het water of een gezellige pipowagen: onze Wijersgastheren laten je op de meest originele manieren overnachten in de streek.

Naast de officiële Wijersgastheren vind je ook heel wat hotels, vakantiewoningen, campings en bed and breakfasts in de streek. Het volledige logies aanbod vind je op www.visitlimburg.be

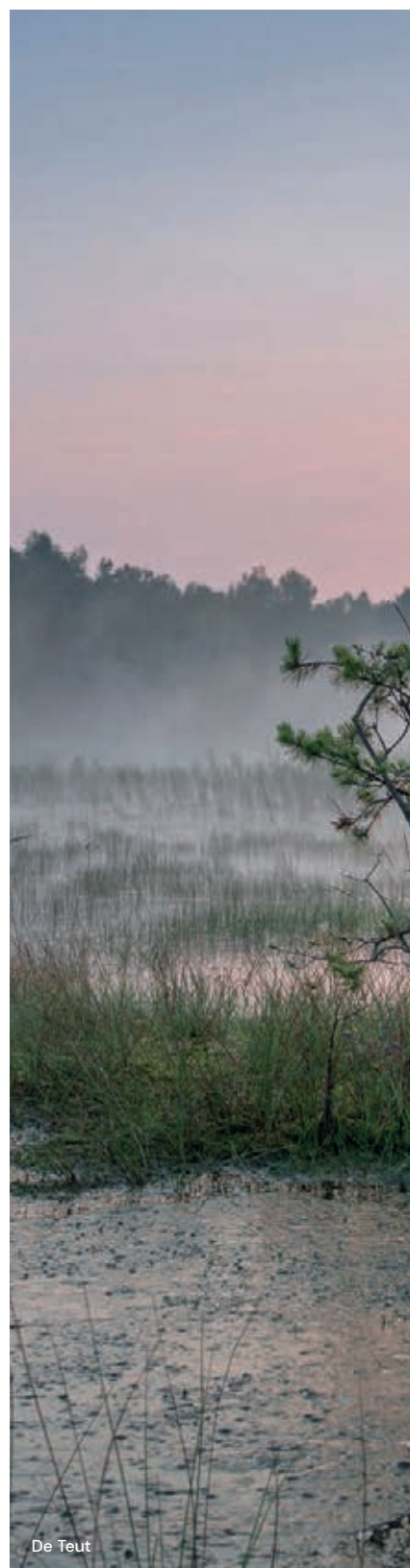
Slapen in de natuur?
Dat kan op de bivakzone
in Domein Kiewit.

Boek je verblijf op
dewijers.be/gastheer

Kom je met je eigen kampeerwagen overnachten in de streek? Je kan in je camper overnachten op deze camperplaatsen:

- Camperterrein Kapermolen, Koning Boudewijnlaan 50, Hasselt
- Demerstrand, Stationsstraat 27, Diepenbeek
- Domein Bovy, Galgeneinde 22, Heusden-Zolder
- Park Molenheide, Molenheidestraat, Houthalen-Helchteren
- Kelchterhoef (Abdijhoeve, zonder voorzieningen), Kelchterhoefstraat, Houthalen-Helchteren
- Camping De Binnenvaart, Binnenvaartstraat 49, Houthalen-Helchteren
- Camping Holsteenbron, Hengelhoefteweg 9, Zonhoven
- Camping Heidestrand, Zwanenstraat 105, Zonhoven

De Teut

Proef onze Wijerskoekjes

Bij Wijersgastheer Het IJsmagazijn vind je heerlijke Wijerskoekjes: ambachtelijk gemaakte koekjes op basis van het lokale kruid 'moerasspirea', dat naar amandel smaakt. Proef ze zelf!

Samen werken aan De Wijers

Dit mooie land van 1001 vijvers komt er niet vanzelf. Er wordt dagelijks hard gewerkt om de natuur beter te maken, voor mens én dier. De Wijers verzamelt dan ook meer dan 20 private en publieke partners die zich engageren om samen te werken aan het dagelijkse onderhouden en verbeteren van de natuur en het landschap in De Wijers.

- Provincie Limburg ~ www.limburg.be
- Regionaal Landschap Lage Kempen ~ www.rllk.be
- Regionaal Landschap Kempen en Maasland ~ www.rlkm.be
- Regionaal Landschap Haspengouw en Voeren ~ www.rlhv.be
- Visit Limburg ~ www.visitlimburg.be
- Bokrijk ~ www.bokrijk.be
- Vlaamse Landmaatschappij ~ www.vlm.be
- Departement Omgeving ~ www.omgevingvlaanderen.be
- Vlaamse milieumaatschappij ~ www.vmm.be
- Toerisme Vlaanderen ~ www.toerismevlaanderen.be
- Agentschap Onroerend Erfgoed ~ www.onroenderfgoed.be
- Agentschap voor Landbouw en Visserij ~ www.lv.vlaanderen.be
- Herita ~ www.herita.be
- Boerenbond ~ www.boerenbond.be
- European Landowners' Organization ~ www.europeanlandowners.org

Gemeenten in De Wijers

- Stad Hasselt ~ www.visit Hasselt.be
- Stad Genk ~ www.visitgenk.be
- Gemeente Diepenbeek ~ www.diepenbeek.be
- Gemeente Zonhoven ~ www.zonhoven.be
- Gemeente Houthalen-Helchteren ~ visit.houthalen-helchteren.be
- Gemeente Heusden-Zolder ~ www.visitheusden-zolder.be

Natuurbeheerders

- **Agentschap voor Natuur en Bos** beheert natuurgebieden Kelchterhoef, Ten Haagdoorn, de Teut, Wijvenheide, Platwijers, Galgenberg, Geelberg, Mangelbeekvallei en Herkenrode ~ www.natuurenbos.be
- **Limburgs Landschap vzw** beheert natuurgebieden Ballewijers, Bolderberg, Breelaarheide, Caetsweyers, Hengelhoef, Kolveren, Laambroeken en Zwarte Berg ~ www.limburgs-landschap.be
- **Natuurpunt vzw** beheert natuurgebieden Doolbos, Wijvenheide, Kiewit, De Maten, Het Wik, Dauteweyers, Dorpsbenden, Het Klotbroek, Stiemberbeekvallei ~ www.natuurpunt.be

Verantwoordelijke uitgever:
Regionaal Landschap Lage Kempen
vzw, Sint Ferdinandstraat 1,
3560 Lummen

Wettelijk depot: D2026/10.676/01

Deze bezoekers- en doegids, editie 2026-2028 werd met de grootste zorg samengesteld.

Wijzigingen zijn echter altijd mogelijk. De uitgever is niet verantwoordelijk voor fouten of wijzigingen.

Bezoek altijd de website www.dewijers.be of die van de aanbieder voor de meest recente informatie.

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd, gekopieerd of openbaar worden gemaakt, zonder voorafgaandelijke schriftelijk toestemming van de uitgever, Regionaal Landschap Lage Kempen vzw.

Een uitgave van De Wijers

Coördinatie en redactie: Regionaal Landschap Lage Kempen vzw
Vormgeving en illustraties: Stay Wild ~ www.staywild.be
Fotografie: Adobe Stock, Monique Abrahams, An Bloemen, Luc Daelemans, Koen De Langhe, Maurice Dekens, Doria Gasia, Bart Liesenborgs, Kevin Matthijs, Robin Reynders – Provincie Limburg, Frans Van Bauwel, Tine Verheyden, De Woudaap, Boumedine Belbachir, Leen Beunens, Jan De Wilde, Tom Frederix, Roland Hermans, Gemeente Heusden-Zolder, Kurt Vandeweerd, Kobe Vandezande.

dewijers.be